

---

# Spis treści

|                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Spis treści</b> .....                                                    | 5  |
| <b>Wstęp</b> .....                                                          | 7  |
| <b>Rozdział 1. Płeć jako wielowarstwowy proces</b> .....                    | 9  |
| 1.1. Chromosomy płciowe i płeć genetyczna .....                             | 9  |
| 1.2. Gonady i płeć gonadalna .....                                          | 13 |
| 1.3. Wewnętrzne i zewnętrzne narządy płciowe, płeć genitalna .....          | 16 |
| 1.4. Identyfikacja płciowa, płeć odczuwana .....                            | 18 |
| 1.5. Wtórne cechy płciowe, płeć fenotypowa .....                            | 19 |
| 1.6. Wiele warstw płci .....                                                | 20 |
| <b>Rozdział 2. Ponad dymorfizmem płciowym. Osoby interplciowe.</b> .....    | 23 |
| 2.1. Nazwa i definicja interplciowości .....                                | 23 |
| 2.2. Przykłady interplciowości .....                                        | 28 |
| 2.2.1. Zewnętrzne narządy płciowe o utkaniu mieszanym .....                 | 28 |
| 2.2.2. Zmiana zewnętrznych narządów płciowych w okresie<br>dojrzwania ..... | 32 |
| 2.2.3. Narządy płciowe niezgodne z gonadami i chromosomami .....            | 34 |
| 2.2.4. Gonady o utkaniu jajnikowo-jądrowym .....                            | 34 |
| 2.2.5. Kariotypy mozaikowe .....                                            | 37 |
| 2.3. Chirurgiczna korekta dzieci interplciowych .....                       | 38 |
| 2.4. Ruch społeczny osób interplciowych .....                               | 47 |
| 2.5. Tranzycje i niebinarność wśród osób interplciowych .....               | 54 |
| 2.6. Status prawny osób interplciowych .....                                | 61 |

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.6.1. Wczesna chirurgia „normalizacyjna”                          | 62  |
| 2.6.2. Dyskryminacja ze względu na cechy płciowe                   | 65  |
| 2.6.3. Trzecia opcja oznaczenia płci w dokumentach                 | 65  |
| 2.7. Sytuacja osób interplciowych w Polsce                         | 71  |
| <b>Rozdział 3. Niezgodność płci odczuwanej z płcią metrykalną.</b> |     |
| <b>Osoby transpłciowe</b>                                          | 75  |
| 3.1. Pojęcie i rodzaje transpłciowości                             | 75  |
| 3.2. Prawne uzgadnianie płci i medyczna korekta płci               | 79  |
| 3.3. Ruch osób transpłciowych niebinarnych                         | 86  |
| 3.4. Dzieci transpłciowe                                           | 93  |
| 3.5. Neuronalne korelaty transpłciowości                           | 96  |
| 3.6. Biologiczne i społeczne konstruowanie tożsamości              | 103 |
| <b>Rozdział 4. Testowanie kobiecej płci w sporcie</b>              | 107 |
| 4.1. Początki testowania płci                                      | 107 |
| 4.2. Sprawdzanie kariotypu i zawodniczek interplciowych            | 110 |
| 4.2.1. Test na nieobecność chromosomu Y                            | 110 |
| 4.2.2. Test na obecność dwóch chromosomów X                        | 112 |
| 4.2.3. Test na nieobecność genu <i>SRX</i>                         | 115 |
| 4.4. Zawodniczek transpłciowych                                    | 116 |
| 4.5. Decyzje komisji w wątpliwych przypadkach                      | 116 |
| 4.6. Poziom testosteronu i sport bez kryterium płci                | 118 |
| <b>Rozdział 5. Niebinarne i wielowarstwowe pojęcie płci</b>        | 121 |
| 5.1. Argument przeciwko binarnemu podziałowi                       | 121 |
| 5.2. Ontologia procesu i reprodukcja                               | 124 |
| 5.3. Niebinarne pojęcie płci                                       | 129 |
| 5.3.1. Płeć jako spektrum lub kontinuum                            | 129 |
| 5.3.2. Trzecia kategoria płciowa – osoba niebinarna                | 133 |
| 5.3.3. Struktura niebinarnego i wielowarstwowego pojęcia płci      | 136 |
| <b>Zakończenie</b>                                                 | 149 |
| <b>Summary</b>                                                     | 151 |
| <b>Literatura</b>                                                  | 153 |
| <b>Lista najważniejszych skrótów</b>                               | 169 |
| <b>Indeks nazwisk</b>                                              | 171 |